Υπαγωγή
ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Υπόθεση Aktiva DOO κατά Σερβίας (αριθμ. προσφυγής 23079/11)

Δυσανάλογη παρέμβαση στο δικαίωμα ειρηνικής απόλαυσης της περιουσίας δια της κατάσχεσης και πώλησης εμπορευμάτων

Επιμέλεια και μετάφραση: Μαρίνα Βαμβακίδου

Μεταφρασμένο απόσπασμα κειμένου της απόφασης[1]

«§**1**. Η αίτηση αφορά στην κατάσχεση και πώληση αγαθών που ανήκαν στην αιτούσα εταιρία και εισήχθησαν νομότυπα, αλλά φέρεται ότι συναλλάχθηκαν παραβιάζοντας τους κανονισμούς απογραφής συναλλαγών των αγαθών και υπηρεσιών.

§**2**. Η αιτούσα εταιρία συνιστά εταιρία περιορισμένης ευθύνης, η καταστατική έδρα της οποίας βρίσκεται στο Βελιγράδι. […]

§**5**. Κατά την περίοδο μεταξύ 12 Νοεμβρίου και 25 Δεκεμβρίου του 2004, η ενάγουσα εταιρία εισήγαγε 650.740 kg λείων ράβδων σιδήρου για χρήση σε οπλισμένο σκυρόδεμα […] και 252.800 kg κυματοειδών ράβδων σιδήρου για την ίδια χρήση […] από την Ουκρανία. Αυτά εισήχθησαν νομότυπα και η αιτούσα εταιρία πλήρωσε τους απαιτούμενους φόρους και δασμούς. Τα εμπορεύματα αποθηκεύτηκαν σε δύο αποθήκες στο Pančevo και Smederevo, οι οποίες ανήκαν σε άλλες εταιρίες.

§**6**. Στην περίοδο μεταξύ 26 και 31 Ιανουαρίου του 2005, η Επιθεωρούσα Αρχή του Τομέα Αγοράς στο Smederevo του Υπουργείου Εμπορίου, Τουρισμού και Υπηρεσιών (εφεξής: «Επιθεώρηση») διενήργησε έλεγχο στις αποθήκες Pančevo και Smederevo και στα λογιστικά αρχεία της προσφεύγουσας.

§7. Στο πλαίσιο του ελέγχου, η Επιθεώρηση διαπίστωσε ότι η αιτούσα εταιρία απέτυχε να συμμορφωθεί με τους κανονισμούς τήρησης αρχείων, εν αντιθέσει με τα

[1] Ιστοσελίδα Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου – https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:[%2223079/11%22],%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-207413%22]}, όπου ανευρίσκεται η παρούσα υπόθεση [τελευταία επίσκεψη: 29.03.2021].

άρ. 5, 10 και 11 των Κανονισμών καταγραφής συναλλαγών των αγαθών και υπηρεσιών [...]. Επίσης, επισήμανε ότι η αιτούσα εταιρία είχε πουλήσει προϊόντα, τα οποία δεν είχαν καταγραφεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο, σε αντίθεση με το άρ. 16 του Νόμου για τους όρους εμπορίας αγαθών, παροχής υπηρεσιών και ελέγχων (εφεξής: «Νόμος», [...]). Έκρινε ότι τέτοιες ενέργειες και παραλείψεις εκ μέρους της αιτούσας εταιρίας και του διευθύνοντος συμβούλου της ισοδυναμούσαν με παράπτωμα που ορίζεται και τιμωρείται βάσει του Νόμου.

§8. Συνεπώς, με δύο ξεχωριστές αποφάσεις που απαγγέλθηκαν στις 28 και 31 Ιανουαρίου του 2005 (βλ. §§9 και 27 κατωτέρω), η Επιθεώρηση προέβη στην κατάσχεση των εμπορευμάτων από τις δύο αποθήκες και υπέβαλλε αίτημα για εκκίνηση ποινικών διαδικασιών εναντίον της αιτούσας εταιρίας και του διευθύνοντος συμβούλου της (βλ. §20 κατωτέρω).

§9. Στις 28 Ιανουαρίου του 2005, η Επιθεώρηση εξέδωσε απόφαση κατάσχεσης 205.670 kg κυματοειδών ράβδων σιδήρου, που αποθηκεύτηκαν στο Pančevo [...] σύμφωνα με το άρ. 45 παρ. 1 εδ. 7 του Νόμου[2] [...], προβάλλοντας ως αιτιολογία ότι τα αγαθά αποτέλεσαν αντικείμενα εμπορίου χωρίς να έχουν απογραφεί κατ' ενδεδειγμένο τρόπο στο βιβλίο καταγραφής συναλλαγών των αγαθών και υπηρεσιών ([...] εφεξής: «ΚΕΠΕ»). [...] Ανέφερε ότι η κατάσχεση ήταν προσωρινή και ότι επρόκειτο για ένα προσωρινό μέτρο προστασίας στο πλαίσιο των ποινικών διαδικασιών, το οποίο εκτελείται με βάση το άρ. 44 παρ. 1 εδ. 6 του Νόμου[3] [...]. Η Επιθεώρηση επίσης, εξέδωσε εξοφλητική απόδειξη/επιβεβαίωση όσον αφορά στην προσωρινή κατάσχεση των εμπορευμάτων. Η αιτούσα εταιρία προσέφυγε αν και η προσφυγή δεν είχε ανασταλτικό αποτέλεσμα.

§10. Στις 7 Φεβρουαρίου του 2005, το Υπουργείου Εμπορίου, Τουρισμού και Υπηρεσιών (εφεξής: Υπουργείο) επικύρωσε την απόφαση της 28ης Ιανουαρίου του 2005.

§11. Στις 16 Φεβρουαρίου του 2005, η Επιθεώρηση προέβη στην πώληση των κατασχεθέντων αγαθών, που βρίσκονταν στην αποθήκη Pančevo, σε τρίτη εταιρία έναντι 4.936.080 σέρβικων δηναρίων (RSD) (61.600 ΕΥΡΩ). Ούτε στο τιμολόγιο πώλησης ούτε στο δελτίο παράδοσης αναγράφονται οι λόγοι ή τα νομικά επιχειρήματα που δικαιολογούν την πώληση.

§12. Στις 29 Μαρτίου του 2005, η αιτούσα εταιρία εκκίνησε διαδικασίες δικαστικού ελέγχου ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου της Σερβίας, ζητώντας την ακύρωση της απόφασης της 7ης Φεβρουαρίου του 2005 (βλ. §10 ανωτέρω). Στις 11 Νοεμβρίου του 2005, το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου του 2005, διατάσσοντας έλεγχο των λογιστικών βιβλίων της αιτούσας εταιρίας και πλήρη προσδιορισμό των πραγματικών περιστατικών. Έπειτα, στη 1 Μαρτίου του 2006, το Υπουργείο ακύρωσε την απόφαση της 28ης Ιανουαρίου του 2005 (βλ. §9 ανωτέρω) και παρέπεμψε την υπόθεση στην Επιθεώρηση.

---

[2] Το άρ. 44 παρ. 1 εδ. 6 όριζε ότι ο επιθεωρητής είχε την εξουσιοδότηση να κατασχέσει προσωρινά τα προϊόντα που χρησιμοποιήθηκαν, προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή είχαν οδηγήσει στη τέλεση παραπτώματος, οικονομικού αδικήματος ή εγκλήματος, και να εκδώσει εξοφλητική απόδειξη/επιβεβαίωση για τα κατασχεθέντα αγαθά.

[3] Το άρ. 45 παρ. 1 εδ. 7 όριζε ότι ο επιθεωρητής ύστερα από απόφαση, δύναται να προβεί στην κατάσχεση αγαθών, όταν αποδεδειγμένα τα εν λόγω εμπορεύματα είχαν συναλλαχθεί, αλλά δεν είχαν καταγραφεί ορθά.

§13. Στις 7 Ιουνίου του 2006, μετά από πολλαπλούς ελέγχους, η Επιθεώρηση απήγγειλε δεύτερη απόφαση για την κατάσχεση των αποθηκευμένων αγαθών στην αποθήκη Pančevo με κύρια βάση το άρ. 45 παρ. 1 εδ. 7 του Νόμου (βλ. §9 ανωτέρω). Η αιτούσα εταιρία έγειρε προσφυγή, αλλά στην 1 Αυγούστου του 2006 το Υπουργείο επικύρωσε την απόφαση της Επιθεώρησης. Στις 20 Σεπτεμβρίου του 2006, η αιτούσα εταιρία εκκίνησε διαδικασίες δικαστικού ελέγχου ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, αιτώντας την ακύρωση της απόφασης της 1ης Αυγούστου του 2006.

§14. Στις 28 Φεβρουαρίου του 2007 το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της 1ης Αυγούστου του 2006 για διαδικαστικούς λόγους. Στις 3 Ιουλίου του 2007, μετά την παραπομπή, το Υπουργείο ακύρωσε την απόφαση της 7ης Ιουλίου του 2006 (βλ.§13 ανωτέρω) και διέταξε την αναπομπή της υπόθεσης στην Επιθεώρηση για τρίτη φορά, ζητώντας να προσδιοριστούν πλήρως τα πραγματικά περιστατικά μέσω ελέγχου των αρχείων της αιτούσας εταιρίας στην καταστατική της έδρα στο Leskovac. [...]

§16. Στο διάστημα μεταξύ 17 και 30 Αυγούστου του 2007, διενεργήθηκαν επανειλημμένως έλεγχοι από την Επιθεώρηση στην καταστατική έδρα της αιτούσας [...].

§17. Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, η Επιθεώρηση απήγγειλε τρίτη απόφαση, επιβάλλοντας την κατάσχεση των αποθηκευμένων εμπορευμάτων στην αποθήκη Pančevo. Εξέφρασε τις υποψίες της ως προς την πιθανή μεταχρονολόγηση των εγγράφων, που υποβλήθηκαν από την αιτούσα εταιρία και την ενδεχομένως καθυστερημένη απογραφή του αποθέματος [...]. Η αιτούσα εταιρία προσέφυγε, αλλά η απόφαση επικυρώθηκε από το Υπουργείο στις 8 Νοεμβρίου του 2007. Απαντώντας στον ισχυρισμό της αιτούσας εταιρίας ότι η ευθύνη της δεν είχε αποδειχθεί στις ποινικές διαδικασίες, το Υπουργείο υποστήριξε ότι επήλθε η περάτωση αυτών των διαδικασιών, όχι εξαιτίας της μη απόδειξης της ευθύνης της αιτούσας εταιρίας, αλλά επειδή είχε παρέλθει ο νόμιμος χρόνος παραγραφής (βλ. §22 κατωτέρω). Η αιτούσα εταιρία εκκίνησε διαδικασίες δικαστικού ελέγχου κατά αυτής της απόφασης.

§18. Στις 5 Μαρτίου του 2009 το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση του Υπουργείου.

§19. Στις 20 Μαΐου του 2010 η αιτούσα εταιρία προσέφυγε ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου κατά της απόφασης (βλ. §23 κατωτέρω).

§20. Στις 8 Φεβρουαρίου του 2005, η Επιθεώρηση υπέβαλλε αίτημα εκκίνησης των ποινικών διαδικασιών κατά της αιτούσας εταιρίας και του διευθύνοντος συμβούλου της, σχετικά με την πώληση προϊόντων που δεν είχαν καταγραφεί κατ' ενδεδειγμένο τρόπο. Η Επιθεώρηση επίσης, πρότεινε ως μέτρο προσωρινής προστασίας την κατάσχεση των αγαθών που αποθηκεύτηκαν στις αποθήκες Pančevo και Smederevo.

§21. Στις 3 Ιανουαρίου του 2006, ο δικαστής του Πταισματοδικείου στο Smederevo έκρινε ένοχους την αιτούσα εταιρία και τον διευθύνοντα σύμβουλό της λόγω παραβίασης του άρ. 16 του Νόμου και τους επέβαλλε πρόστιμο 25.000 σέρβικων δηναρίων (RSD) (300 ΕΥΡΩ) και 4.000 σέρβικων δηναρίων (RSD) (50 ΕΥΡΩ) υπό το άρ. 53 παρ. 1 και 2 του Νόμου αντίστοιχα [...] για το παράπτωμα με το οποίο είχαν κατηγορηθεί. Επίσης, εφάρμοσε ένα ασφαλιστικό μέτρο που περιελάμβανε την κατάσχεση των εμπορευμάτων σύμφωνα με το άρ. 53 παρ. 3 του Νόμου [...]. Η αιτούσα εταιρία και ο διευθύνων σύμβουλός της προσέφυγαν κατά αυτής της απόφασης.

§22. Στις 8 Φεβρουαρίου του 2007, η σύνθεση του Πταισματοδικείου στο Smeredevo ανέτρεψε την απόφαση της 3ης Ιανουαρίου του 2006 και αθώωσε την αιτούσα εταιρία και τον διευθύνοντα σύμβουλό της, προβάλλοντας ως αιτιολογία ότι στο μεταξύ το εν λόγω αδίκημα είχε προσωρινά παραγραφεί.

§23. Στις 20 Μαΐου του 2010, η αιτούσα εταιρία άσκησε προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο κατά της απόφασης κατάσχεσης της 28ης Ιανουαρίου του 2005 (βλ. §9 ανωτέρω). Μέσω του εντύπου της προσφυγής που καθορίζεται από το Συνταγματικό Δικαστήριο, η αιτούσα εταιρία επικαλέστηκε το άρ. 32 παρ. 1 και τα άρ. 33, 34 και 58 του Σ [...]. Αυτές οι διατάξεις αντιστοιχούν στα άρ. 6 και 7 της Σύμβασης και το άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 1, που επίσης ρητά επικαλέστηκε η αιτούσα εταιρία. Στο δεύτερο τμήμα της προσφυγής [...] η αιτούσα εταιρία επισύναψε την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου (βλ. §18 ανωτέρω). Στο τέταρτο τμήμα της συνταγματικής προσφυγής [...] η αιτούσα εταιρία περιέγραψε το ιστορικό της υπόθεσης και κατήγγειλε, μεταξύ άλλων, ότι η κατάσχεση των αποθηκευμένων εμπορευμάτων στην αποθήκη Pančevo πραγματοποιήθηκε μέσω παράνομης διαδικασίας και ότι ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Στο πέμπτο μέρος της προσφυγής [...] η αιτούσα εταιρία ανέφερε ότι το Συνταγματικό Δικαστήριο πρέπει να ακυρώσει όλη τη διαδικασία που διεξήχθη εναντίον της και να διατάξει τη διαγραφή όλων των συνεπειών, επιβάλλοντας παράλληλα την επιστροφή των κατασχεμένων αγαθών ή την καταβολή της αξίας τους στο ποσό των 6.462.151 σέρβικων δηναρίων (RSD), συν τους οφειλόμενους τόκους από την ημέρα της κατάσχεσης.

§24. Στις 29 Ιουνίου του 2010, το Συνταγματικό Δικαστήριο, βασιζόμενο στο άρ. 85 παρ. 1 του ν. του Συνταγματικού Δικαστηρίου [...], κατέληξε ότι η προσφυγή της αιτούσας εταιρίας ήταν ατελής και διέταξε την παροχή πρόσθετων πληροφοριών [...]. Συγκεκριμένα, ζήτησε από την αιτούσα εταιρία να υποδείξει με ακρίβεια ποια απόφαση προσβλήθηκε και να παράσχει λεπτομέρειες σχετικά με την αξίωση, για την οποία το δικαστήριο όφειλε να αποφανθεί. Επιπλέον, παρήγγειλε από την αιτούσα εταιρία τη σαφή αναφορά των νομικών λόγων βάσει του Σ για τους ισχυρισμούς της.

§25. Στις 20 Ιουλίου του 2010 η αιτούσα εταιρία, απαντώντας στο αίτημα του Συνταγματικού Δικαστηρίου, διευκρίνισε ότι προσβλήθηκε η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου (βλ. §18 ανωτέρω) και όλες οι αποφάσεις που είχαν προηγηθεί και τις απαρίθμησε. Όσον αφορά στην αξίωση για την όποια το δικαστήριο όφειλε να αποφανθεί, η αιτούσα εταιρία μνημόνευσε και πάλι το σχετικό μέρος του πέμπτου τμήματος της αρχικής συνταγματικής προσφυγής (βλ. §23 ανωτέρω). Σχετικά με τους λόγους στους οποίους είχε στηρίξει τις προσφυγές της, η αιτούσα εταιρία παρέθεσε το κείμενο δύο σελίδων του τέταρτου τμήματος της αρχικής προσφυγής (ibid).

§26. Στις 8 Νοεμβρίου του 2011, το Συνταγματικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της αιτούσας εταιρίας, καταλήγοντας στο πόρισμα ότι απλώς είχε επαναλάβει τους ισχυρισμούς της αρχικής προσφυγής και είχε αποτύχει να ανταποκριθεί δεόντως στο αίτημα του δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου του 2010 (βλ. §24 ανωτέρω).

§27. Στις 31 Ιανουαρίου του 2005, η Επιθεώρηση εξέδωσε απόφαση για την κατάσχεση των 460.760 kg λείων ράβδων σιδήρου και των 23.530 kg κυματοειδών

ράβδων σιδήρου που αποθηκεύτηκαν σε αποθήκη στο Smederevo, όπως επίσης εξοφλητική απόδειξη/επιβεβαίωση σχετικά με την προσωρινή κατάσχεση των αγαθών. Η κατάσχεση έλαβε χώρα για τους ίδιους λόγους και την ίδια νομική βάση, όπως για τα αποθηκευμένα εμπορεύματα στην αποθήκη Pančevo (βλ. §9 ανωτέρω), τα οποία στη συνέχεια πωλήθηκαν επίσης σε τρίτη εταιρία. Η αιτούσα εταιρία προσέφυγε κατά αυτής της απόφασης.

§28. Το διαδικαστικό ιστορικό σχετικά με την αντιδικία κατά της κατασχετήριας απόφασης ήταν ουσιαστικά το ίδιο με εκείνο που αφορούσε την απόφαση κατάσχεσης της 28ης Ιανουαρίου του 2005, μέχρι το στάδιο της τρίτης προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο (βλ. §§10-17 ανωτέρω), που στη συγκεκριμένη υπόθεση επικύρωσε την προσφυγή της αιτούσας εταιρίας στις 25 Σεπτεμβρίου του 2009, ακύρωσε τη δευτεροβάθμια απόφαση του Υπουργείου και διέταξε την επανεξέταση της υπόθεσης με σκοπό τον ορθό προσδιορισμό των πραγματικών περιστατικών.

§29. Μετά από αρκετές παραπομπές, στις 16 Απριλίου του 2013, το Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι σε περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε ότι τα εμπορεύματα είχαν πωληθεί και δεν είχαν καταγραφεί κατ' ενδεδειγμένο τρόπο, η Επιθεώρηση όφειλε να επιβάλλει τη βαρύτερη ποινή, ήτοι την κατάσχεση των εμπορευμάτων και δεν ήταν δυνατό να εφαρμοστούν οι πιο επιεικείς σύμφωνα με το άρ. 42 παρ. 1 εδ. 8 του Νόμου [...].

§30. Στις 11 Ιουνίου του 2013, η αιτούσα εταιρία κατέθεσε προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο. Μέσω του εντύπου για τη συνταγματική προσφυγή [...] επικαλέστηκε τα άρ. 32, 36 και 58 του Σ και επίσης στηρίχθηκε στις αντίστοιχες διατάξεις της Σύμβασης, συγκεκριμένα στα άρ. 6, 13 και στο άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 1. Απαίτησε να ακυρωθεί η απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου και να παραπεμφθεί η υπόθεση για νέα εξέταση.

§31. Στις 15 Μαΐου του 2014, το Συνταγματικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου της 16ης Απριλίου του 2013 και παρέπεμψε την υπόθεση για νέα εξέταση.

§32. Ύστερα από αρκετές παραπομπές, στις 17 Δεκεμβρίου του 2015, το Διοικητικό Δικαστήριο διέταξε την επιστροφή των κατασχεθέντων αγαθών της αιτούσας εταιρίας στις 31 Ιανουαρίου του 2015. Στις 31 Μαΐου του 2015, καταβλήθηκε η αξία των αγαθών στην αιτούσα εταιρία με βάση τις εκτελεστικές διαδικασίες. Ωστόσο, το Υπουργείο άσκησε αναίρεση όσον αφορά στα νομικά ζητήματα [...] κατά της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου του 2015. Στις 9 Φεβρουαρίου του 2017 το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ακύρωσε αυτή την απόφαση και διέταξε την παραπομπή της υπόθεσης στις διοικητικές αρχές για επανάληψη της διαδικασίας. [...] Στις 30 Απριλίου του 2019, οι διαδικασίες σχετικά με την απόφαση της κατάσχεσης της 31ης Ιανουαρίου του 2005, εκκρεμούσαν ακόμη μετά από πολλαπλές περεταίρω παραπομπές. [...]

§58. Απαντώντας στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την κυβέρνηση, η αιτούσα εταιρία κατέθεσε πρόσθετες αιτιάσεις με βάση το άρ. 6 της Σύμβασης και το άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ'αριθμ. 1 που αφορά στην απόφαση κατάσχεσης της 31ης Ιανουαρίου του 2005 (βλ. §27 ανωτέρω).

§59. Το δικαστήριο σημειώνει ότι η Κυβέρνηση δεν ενημερώθηκε για τις καταγγελίες σχετικά με τις διαδικασίες που αφορούν την απόφαση κατάσχεσης, οι οποίες

εκκρεμούν ακόμα σε εθνικό επίπεδο (βλ. §31 ανωτέρω). Επομένως, οι αιτιάσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπόθεσης.

§60. Η αιτούσα εταιρία υποστήριξε ότι η κατάσχεση των αγαθών της σύμφωνα με την απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2005 και η επακόλουθη πώληση του είχαν προσβάλλει τα δικαιώματά της, όπως προβλεπόταν στο άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ'αριθμ. 1, το οποίο έχεις ως εξής:

«*Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δικαιούται την ειρηνική απόλαυση των περιουσιακών του στοιχείων. Κανένας δε θα στερηθεί την περιουσία του εκτός εάν αφορά το δημόσιο συμφέρον και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το νόμο και από τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου.*

Οι προηγούμενες διατάξεις, ωστόσο, δεν θα πρέπει να θίγουν το δικαίωμα ενός Κράτους να εφαρμόζει τέτοιους νόμους που θεωρεί ότι είναι απαραίτητοι για τον έλεγχο της χρήσης της περιουσίας για το γενικό συμφέρον ή την εξασφάλιση της πληρωμής φόρων ή άλλων εισφορών ή κυρώσεων».

§61. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η αιτούσα εταιρία απέτυχε να εξαντλήσει κατ' ενδεδειγμένο τρόπο τα εγχώρια ένδικα μέσα. Ειδικότερα, ισχυρίστηκε ότι η συνταγματική προσφυγή της αιτούσας εταιρίας απορρίφθηκε λόγω μη συμμόρφωσης με τις τυπικές προϋποθέσεις βάσει του άρ. 85 παρ. 1 του ν. του Συνταγματικού Δικαστηρίου [...].

§62. Η αιτούσα εταιρία προσέβαλλε την ένσταση της Κυβέρνησης και υποστήριξε ότι είχε προσφύγει ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου με κατάλληλο τρόπο και σε συμφωνία με τις τυπικές προϋποθέσεις.

§63. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι οι προσφυγές που επρόκειτο να προβληθούν μεταγενέστερα ενώπιον του θα πρέπει να έχουν υποβληθεί στο αρμόδιο εθνικό όργανο, τουλάχιστον κατ' ουσίαν, σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις και εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην εσωτερική νομοθεσία και επιπλέον, ότι τυχόν διαδικαστικά μέσα που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την παραβίαση της Σύμβασης θα έπρεπε να είχαν χρησιμοποιηθεί. Σε περίπτωση που ο αιτών απέτυχε να συμμορφωθεί με αυτές τις προϋποθέσεις, η αίτησή του θα πρέπει καταρχήν να κηρυχθεί απαράδεκτη λόγω μη εξάντλησης των εγχώριων ενδίκων μέσων (βλ. Vučković και άλλοι κατά Σερβίας (προκαταρκτική ένταση) [GC], αριθμ. 17153/11 και 29 άλλοι, § 72, 25 Μαρτίου του 2014). Το δικαστήριο ωστόσο, έχει τονίσει συχνά την ανάγκη εφαρμογής του κανόνα εξάντλησης με κάποιο βαθμό ευελιξίας και χωρίς υπερβολικό φορμαλισμό (ibid., §76).

§64. Όσον αφορά στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο εξέτασε προσεκτικά τη συνταγματική προσφυγή της αιτούσας εταιρίας, από την οποία φαίνεται ότι η αιτούσα εταιρία προετοίμασε την προσφυγή στο επίσημο έντυπο· επικαλέστηκε ρητά τις διατάξεις του Συντάγματος και της Σύμβασης· προσδιόρισε την απόφαση που προσέβαλε· προέβαλλε τους λόγους για την προσφυγή της· και καθόρισε την αξίωσή της επί της οποίας το Συνταγματικό Δικαστήριο έπρεπε να αποφανθεί (βλ. §22 ανωτέρω). Το δικαστήριο επιπλέον, σημειώνει ότι στην προσφυγή της η αιτούσα εταιρία προέβαλλε, μεταξύ άλλων, την παραβίαση του δικαιώματός της σε δίκαιη δίκη και της ειρηνικής απόλαυσης των περιουσιακών της στοιχείων και αιτήθηκε την επιστροφή των κατασχεθέντων αγαθών ή την καταβολή της αξίας τους στο ποσό των 6.462.151 RSD, συν τους περαιτέρω τόκους από τη στιγμή της κατάσχεσης (σε αντίθεση με Vučković και άλλοι, προαναφερθείσα ανωτέρω, §82, στην οποία οι

αιτούντες δε διατύπωσαν τις αντιρρήσεις τους ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, είτε ρητά είτε επί της ουσίας). Ως επακόλουθο, η αιτούσα εταιρία παρείχε στις εθνικές αρχές την ευκαιρία, που καταρχάς επιβάλλεται να παραδοθεί στα Συμβαλλόμενα Κράτη υπό το άρ. 35 παρ. 1 της Σύμβασης, ήτοι τη διόρθωση των παραβιάσεων που αναγγέλθηκαν εναντίον τους [...]. Το δικαστήριο αναγράφει ότι η δεύτερη συνταγματική προσφυγή της αιτούσας εταιρίας ήταν περισσότερο λεπτομερής λόγω του διαφορετικού διαδικαστικού ιστορικού (βλ. §28 ανωτέρω), αλλά ότι ακολούθησε συναφή δομή (βλ. §30 ανωτέρω).

§65. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται πως η αρχική συνταγματική προσφυγή της αιτούσας εταιρίας συμμορφώθηκε πλήρως με το άρ. 85 παρ. 1 του ν. του Συνταγματικού Δικαστηρίου [...], αυτό ζήτησε περαιτέρω διευκρινήσεις, τις οποίες η αιτούσα εταιρία παρείχε εγκαίρως (βλ. §25 ανωτέρω). Ωστόσο, το Συνταγματικό Δικαστήριο απέρριψε τελικώς την προσφυγή λόγω μη συμμόρφωσης με τις τυπικές προϋποθέσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Δικαστήριο υποχρεούται να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η σχετική διάταξη [...] εφαρμόστηκε με υπερβολικό φορμαλισμό στην παρούσα υπόθεση (βλ, mutandis mutandis, Dakir κατά Βελγίου αριθμ. 4619/12, §§80-81, 11 Ιουλίου του 2017).

§66. Έτσι, το Δικαστήριο κατέληξε ότι η αιτούσα εταιρία ορθώς επικαλέστηκε αυτό το εγχώριο ένδικο μέσο.

§67. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η αιτούσα εταιρία απέτυχε να εγείρει ορθά την αστική αξίωση, σύμφωνα με το άρ. 172 του Ενοχικού Δικαίου, μέσω της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει αποζημίωση για τη βλάβη που υπέστη λόγω της κατάσχεσης και της πώλησης των αγαθών της [...]. Μολονότι αναγνώρισε ότι τα διοικητικά δικαστήρια είχαν κρίνει πως η κατάσχεση και η πώληση των αποθηκευμένων εμπορευμάτων [...] ήταν νόμιμη, η αιτούσα εταιρία είχε ακόμη τη δυνατότητα να αντιταχθεί μέσω των αστικών διαδικασιών, πράγμα που θα έπρεπε να είχε κάνει.

§68. Η αιτούσα εταιρία υποστήριξε ότι το εν λόγω ένδικο μέσο δεν θα ήταν αποτελεσματικό σε αυτή την περίπτωση, καθώς ήταν απαραίτητο να αποδείξει πως η κατάσχεση και η πώληση των αγαθών ήταν παράνομη παρά τις αντίθετες αποφάσεις που εκδόθηκαν από τα δικαστήρια στις διοικητικές διαδικασίες.

§69. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η κυβέρνηση δεν έχει παράσχει καμία σχετική νομολογία προκειμένου να υποστηρίξει [...] ότι το επικαλούμενο ένδικο μέσο θα ήταν αποτελεσματικό στην υπόθεση της αιτούσας εταιρίας. Επιπλέον, έχοντας ήδη ασκήσει τη συνταγματική προσφυγή, στην οποία θα μπορούσαν να εντοπιστούν παραβάσεις και να χορηγηθεί αποζημίωση από το Συνταγματικό Δικαστήριο, η αιτούσα εταιρία δεν ήταν προφανώς υποχρεωμένη να ασκήσει άλλα πιθανά τακτικά ένδικα μέσα, αστικά ή άλλα, μετά από αυτό.

§70. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η ένταση της Κυβέρνησης ως προς τη μη εξάντληση των εγχώριων ένδικων μέσων από την αιτούσα, κατά την έννοια του άρ. 35 παρ. 1 της Σύμβασης, πρέπει να απορριφθεί.

§71. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι προσφυγές της αιτούσας εταιρίας δεν είναι προδήλως αβάσιμες κατά την έννοια του άρ. 35 παρ. 3 της Σύμβασης, [...] ούτε απαράδεκτες στη βάση άλλων επιχειρημάτων και επομένως, είναι υποχρεωτικό να κηρυχθούν παραδεκτές.

§72. Η αιτούσα εταιρία κατήγγειλε ότι η κατάσχεση και η πώληση της περιουσίας της ήταν παράνομη και ισοδυναμούσε με στέρησή της. Η Επιθεώρηση δεν είχε το δικαίωμα να κατάσχει μόνιμα τα αγαθά και εν πάση περιπτώσει, η ευθύνη της προσφεύγουσας στην ποινική διαδικασία δεν είχε τελικά καθοριστεί, καθώς είχε περατωθεί λόγω λήξης της σχετικής προθεσμίας παραγραφής. Θεώρησε απαράδεκτη την ταχύτητα με την οποία είχαν πωληθεί τα αγαθά της –για σημαντικά μάλιστα χαμηλότερο ποσό από την αγοραία αξία τους– μετά την κατάσχεσή τους και ότι η πώληση αυτή ήταν παράνομη, καθώς είχε πραγματοποιηθεί πριν το πέρας των διοικητικών διαδικασιών. Επιπλέον, η αιτούσα εταιρία υποστήριξε ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρ. 46 παρ. 2 του Νόμου [...], αφού τα εμπορεύματά της δεν παρουσίαζαν κίνδυνο αλλοίωσης και η αποθήκευσή τους δε θα απαιτούσε δυσανάλογο κόστος.

§73. Η αιτούσα εταιρία επιπλέον, αμφισβήτησε το θεμιτό σκοπό που προβλήθηκε από την Κυβέρνηση ως αβάσιμο (βλ. §75 κατωτέρω), δεδομένου ότι δεν είχε διαπιστωθεί πιθανή ζημία από τις ενέργειες της εταιρίας σε οποιοδήποτε στάδιο. Πρόσθεσε ότι σε κάθε περίπτωση η κατάσχεση δεν βρίσκεται σε αναλογία με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Υπενθύμισε ότι η εισαγωγή των εμπορευμάτων είχε γίνει νομότυπα, ότι είχαν καταβληθεί όλοι οι σχετικοί φόροι και δασμοί και ότι η μόνη πιθανή υπαιτιότητα εκ μέρους της είναι η αμέλεια, η οποία σε καμία περίπτωση δεν είχε προσδιοριστεί στις ποινικές διαδικασίες. Η ήσσονος σημασίας φύση του παραπτώματος με το οποίο είχε κατηγορηθεί προέκυπτε και από το γεγονός ότι η προθεσμία του χρόνου παραγραφής για το αδίκημα ήταν μόλις δύο χρόνια.

§74. Η Κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε ότι το επίμαχο μέτρο στη παρούσα υπόθεση συνιστά παρέμβαση στην ειρηνική απόλαυση της περιουσίας της αιτούσας εταιρίας. Ωστόσο, υποστήριξε ότι η κατάσχεση των εμπορευμάτων της αιτούσας εταιρίας είχε συμμορφωθεί πλήρως με τις ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις του εσωτερικού δικαίου. Το άρ. 45 παρ. 1 εδ. 7 του Νόμου [...] προέβλεπε σαφή νομική βάση για την κατάσχεση των αγαθών και επιπλέον ότι ήταν υποχρεωτική για την Επιθεώρηση, που δεν είχε διακριτική ευχέρεια να ενεργήσει διαφορετικά, από τη στιγμή που έχουν συντρέξει οι σχετικές προϋποθέσεις για την κατάσχεση. Δεν υπήρχαν άλλα διαθέσιμα πιο ήπια ή λιγότερα αυστηρά εφαρμοστέα μέτρα για την κατάσταση της αιτούσας εταιρίας. Το μέτρο του άρ. 42 παρ. 8 εδ. 10 [...] εφαρμοζόταν μόνο σε εταιρίες που είχαν τις δικές τους αποθήκες, ενώ η επιβολή προστίμου, όπως ορίζεται στο άρ. 53 [...] δε συνιστούσε εναλλακτικό μέτρο της κατάσχεσης, καθώς το τελευταίο αποτελούσε μέτρο προσωρινής προστασίας. Δεδομένου ότι τα κατασχεθέντα αγαθά απαιτούσαν ειδικές συνθήκες αποθήκευσης, που θα ήταν δαπανηρές, η πώληση τους είχε επίσης νόμιμη βάση στο εγχώριο δίκαιο, συγκεκριμένα στο άρ. 46 παρ. 2 του Νόμου [4][...].

§75. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η κατάσχεση των προϊόντων είχε εφαρμοστεί θεμιτά σε σχέση με το νόμιμο στόχο, ήτοι την προστασία από την παράνομη και μη καταχωρισμένη πώληση αγαθών, που θα μπορούσε να είχε οδηγήσει σε σοβαρές οικονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό. Τέλος, ανέφερε ότι δια της κατάσχεσης των αγαθών είχε επιτευχθεί μια εύλογη ισορροπία ανάμεσα στο γενικό συμφέρον και τα συμφέροντα της αιτούσας εταιρίας.

---

[4] Το άρ. 46 παρ. 2 όριζε ότι τα εμπορεύματα που διέτρεχαν κίνδυνο αλλοίωσης ή η αποθήκευσή τους απαιτούσε δυσανάλογα υψηλό κόστος μπορούσαν να πωληθούν αμέσως.

§76. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι το άρ. 1 του Πρωτοκόλλου άρ. 1 εγγυάται ουσιαστικά το δικαίωμα στην περιουσία και περιέχει τρεις διακριτούς κανόνες. Ο πρώτος, που διατυπώνεται στο πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου, και είναι γενικής φύσεως, καθορίζει την αρχή της ειρηνικής απόλαυσης των περιουσιακών στοιχείων. Ο δεύτερος κανόνας, στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, περιλαμβάνει τη στέρηση των περιουσιακών στοιχείων και την εξαρτά υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ο τρίτος, περιέχεται στη δεύτερη παράγραφο και αναγνωρίζει ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη δικαιούνται, μεταξύ άλλων, να ελέγχουν την αξιοποίηση της περιουσίας σύμφωνα με το γενικό συμφέρον. Ο δεύτερος και ο τρίτος κανόνας, που αφορούν συγκεκριμένες περιπτώσεις περιορισμού του δικαιώματος της ειρηνικής απόλαυσης των περιουσιακών στοιχείων, πρέπει να ερμηνεύονται βάσει της γενικής αρχής που ορίζεται στον πρώτο κανόνα. [...]

§78. Όσον αφορά στο ζήτημα ότι βάσει του κανόνα του άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 1, η προσβαλλόμενη παρέμβαση θα πρέπει να εξεταστεί, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει τη νομολογία του, ότι ένα μέτρο δήμευσης, αν και συνιστά στέρηση των περιουσιακών στοιχείων, εντούτοις αποτελεί μηχανισμό ελέγχου αξιοποίησης της περιουσίας κατά την έννοια της δεύτερης παρ. του άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 1 [...]. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου η δήμευση περιελάμβανε μόνιμη μεταβίβαση της κυριότητας και ο αιτών δεν είχε ρεαλιστική δυνατότητα ανάκτησης των περιουσιακών του στοιχείων, το Δικαστήριο έκρινε ότι το εν λόγω μέτρο ισοδυναμούσε με στέρηση της περιουσίας (βλ. [...] Andonoski κατά της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, αριθμ. 16225/08, §30, 17 Σεπτεμβρίου του 2015 [...] και B.K.M. Lojistik Tasimacilik Ticaret Limited Sirketi κατά Σλοβενίας, αριθμ. 42079/12, §38, 17 Ιανουαρίου του 2017, [...]. Στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η απόφαση κατάσχεσης εκδόθηκε στις 28 Ιανουαρίου του 2005 (βλ. §79 κατωτέρω), και στις 16 Φεβρουαρίου του 2005 τα προϊόντα της αιτούσας εταιρίας πωλήθηκαν σε τρίτη εταιρία (βλ. §11 ανωτέρω). Η Κυβέρνηση δεν προέβαλε ως ισχυρισμό ότι η αιτούσα εταιρία είχε ρεαλιστική δυνατότητα ανάκτησης των αγαθών της. Ωστόσο, το Δικαστήριο αποφασίζει να αφήσει αυτό το ζήτημα ανοιχτό, καθώς δεν κρίνεται απαραίτητο εν προκειμένω, να αποφασίσει επ' αυτού, για τους λόγους που αναφέρονται παρακάτω.

§79. Όσον αφορά τη νομιμότητα του μέτρου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι στην αρχική απόφαση κατάσχεσης, η Επιθεώρηση επικαλέστηκε το άρ. 45 παρ. 1 εδ. 7 του Νόμου, το οποίο προέβλεπε την υποχρεωτική κατάσχεση αγαθών, όταν διαπιστωνόταν ότι είχαν αποτελέσει αντικείμενο εμπορίου, χωρίς να έχουν καταγραφεί κατ' ενδεδειγμένο τρόπο και το άρ. 44 παρ. 1 εδ. 6, το οποίο προέβλεπε την προσωρινή κατάσχεση εμπορευμάτων στο πλαίσιο διαδικασιών παράβασης και ότι η Επιθεώρηση είχε επίσης εκδώσει εξοφλητική απόδειξη/επιβεβαίωση [...] (βλ. §9 [...]). Συνήθως, η διαφορά στη νομική βάση της απόφασης κατάσχεσης συνίστατο στο σημείο κατά το οποίο τα κατασχεθέντα αγαθά θα μπορούσαν να πωληθούν νομίμως [...]. Δεδομένου ότι η πώληση των αγαθών στην παρούσα υπόθεση έλαβε χώρα στις 16 Φεβρουαρίου του 2005 (βλ. §10 ανωτέρω), έγινε πριν το τέλος των δικαστικών διαδικασιών. Ωστόσο, η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η πώληση είχε πραγματοποιηθεί βάσει του άρ. 46 παρ. 2 του Νόμου [...], που συνιστούσε εξαίρεση και από τις δύο παραπάνω διατάξεις. Η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι οι ειδικές συνθήκες αποθήκευσης ήταν απαραίτητες για τα κατασχεθέντα αγαθά, που θα ήταν ιδιαίτερα δαπανηρές (βλ. §74 ανωτέρω), ένας ισχυρισμός που αμφισβητήθηκε από

την αιτούσα εταιρία. Σε σχέση με αυτό, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η Κυβέρνηση δεν είχε παράσχει λεπτομέρειες ως προς τις ειδικές συνθήκες αποθήκευσης ή πληροφορίες ως προς το κόστος αποθήκευσης που θα μπορούσαν να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό της, ότι ήταν επιτακτική μία τέτοια ταχεία πώληση των προϊόντων της αιτούσας εταιρίας, και ως εκ τούτου, είχε συμμορφωθεί με το άρ. 46 παρ. 2 του Νόμου. Εξάλλου, αυτή η πληροφόρηση δεν περιλαμβανόταν στο τιμολόγιο πώλησης ή στο δελτίο παράδοσης για τα εμπορεύματα που πωλήθηκαν στο τρίτο μέρος (βλ. §11 ανωτέρω).

§80. Επιπλέον, η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι η κατάσχεση των εμπορευμάτων επιδίωκε θεμιτό σκοπό, ήτοι την προστασία κατά παράνομης και μη καταχωρισμένης πώλησης αγαθών, που θα μπορούσε να είχε οδηγήσει σε σοβαρές οικονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό. Η αιτούσα εταιρία αμφισβήτησε αυτό το νόμιμο στόχο ως αβάσιμο, δεδομένου ότι δεν είχε καθοριστεί καμία πιθανή ζημία από τις ενέργειες της αιτούσας εταιρίας σε οποιοδήποτε στάδιο. Για το θέμα αυτό, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η νέα διάταξη που αντικατέστησε το νόμο δεν προβλέπει την κατάσχεση εμπορευμάτων απλώς και μόνο επειδή ορισμένα από αυτά αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορίου χωρίς να έχουν καταγραφεί σωστά [...], στοιχείο που εγείρει αμφιβολίες ως προς τις φερόμενες δυσμενείς οικονομικές συνέπειες μιας τέτοιας παράλειψης.

§81. Παρά τις αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα της παρέμβασης και του καθοριζόμενου θεμιτού σκοπού του μέτρου, το Δικαστήριο αφήνει τα εν λόγω θέματα μετέωρα, καθώς στην παρούσα υπόθεση το κεντρικό ζήτημα είναι η αναλογικότητα της εν λόγω παρέμβασης [...].

§82. Κατά συνέπεια, το εναπομείναν ζήτημα για το οποίο πρέπει να αποφανθεί το Δικαστήριο είναι αν υπήρχε εύλογη σχέση μεταξύ της αρχής της αναλογικότητας και των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν από τις αρχές για την επίτευξη του επιδιωκόμενου θεμιτού σκοπού και την προστασία του δικαιώματος της ειρηνικής απόλαυσης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας. Το Δικαστήριο υποχρεούται να εξετάσει ιδίως, εάν η παρέμβαση έπληξε την απαιτούμενη δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού δημοσίου συμφέροντος και των κανόνων προστασίας του δικαιώματος της προσφεύγουσας εταιρίας για την ειρηνική απόλαυση των περιουσιακών στοιχείων της. Η επιβεβλημένη ισορροπία δε θα επιτυγχανόταν αν η αιτούσα εταιρία έφερε υπερβολικό ατομικό βάρος (βλ. γενικά, Depalle κατά Γαλλίας [GC], αριθμ. 34044/02, § 83, ECHR 2010, και Perdigão κατά Πορτογαλίας [GC], αριθμ. 24768/06, § 67, 16 Νοεμβρίου του 2010).

§83. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι ποινικές διαδικασίες κατά της αιτούσας εταιρίας περατώθηκαν εξαιτίας παρέλευσης της ισχύουσας περιόδου παραγραφής, χωρίς να έχει κριθεί ένοχη για τέλεση παραπτώματος (βλ. §22 ανωτέρω). Ωστόσο, τα αποθηκευμένα αγαθά της αιτούσας εταιρίας στην αποθήκη Pančevo είχαν κατασχεθεί και σε σύντομο χρονικό διάστημα πωλήθηκαν σε τρίτη εταιρία, καθώς διαπιστώθηκε στην παράλληλη διοικητική διαδικασία ότι η αιτούσα εταιρία είχε ασκήσει εμπορική δραστηριότητα για αυτά τα αγαθά χωρίς να έχουν καταγραφεί, όπως προβλέπεται (βλ. §17 ανωτέρω). Είναι σημαντικό να δηλωθεί ότι τα επίμαχα αγαθά στη παρούσα υπόθεση είχαν εισαχθεί νομότυπα (βλ. §5 ανωτέρω). Το γεγονός αυτό διακρίνει την παρούσα υπόθεση από ορισμένες άλλες στις οποίες το μέτρο δήμευσης εφαρμόστηκε σε προϊόντα των οποίων η εισαγωγή απαγορευόταν (βλ.

AGOSI κατά Ηνωμένου Βασιλείου, 24 Οκτωβρίου 1986, §51, Σειρά Α αρ. 108), τα οποία θεωρήθηκε ότι είχαν αποκτηθεί παράνομα (βλ. Riela και άλλοι κατά Ιταλίας (dec.), αριθμ. 52439/99, 4 Σεπτεμβρίου του 2001, και Raimondo κατά Ιταλίας, 22 Φεβρουαρίου του 1994, § 29, Σειρά Α αριθμ. 281-Α) ή προορίζονταν για χρήση σε παράνομες δραστηριότητες (βλ. Butler κατά Ηνωμένου Βασιλείου (dec.), αρ. 41661/98, 27 Ιουνίου του 2002) ή είχαν εκδοθεί εντολές δήμευσης στο πλαίσιο διαδικασιών παράβασης σχετικά με κατηγορίες σοβαρών ή οργανωμένων εγκλημάτων και όπου υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ή επιβεβαιώθηκε χωρίς αμφιβολία από δικαστική απόφαση που όριζε ότι τα κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία αποτελούσαν προϊόντα αδικήματος (βλ. Phillips κατά Ηνωμένου Βασιλείου, αριθμ. 41087/98, §§ 9-18, ECHR 2001-VII). Επιπλέον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι, παρά την κατάσχεση των αγαθών της αιτούσας εταιρίας, οι αρχές δεν άσκησαν εγκληματικές ενέργειες κατά της αιτούσας εταιρίας ή του διευθύνοντος συμβούλου της, εκτός από τη διαδικασία διαπίστωσης παράβασης που οδήγησε στην αθώωσή τους.

§84. Το δικαστήριο αναφέρει ότι, από τη στιγμή που η αιτούσα εταιρία δεν αποθήκευσε τα αγαθά της σε δικές της αποθήκες, δεν εξετάστηκε επαρκώς στη διοικητική διαδικασία το κατά πόσο ο θεμιτός σκοπός του εναγόμενου κράτους θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί με άλλα μέσα. Η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι δεν ήταν δυνατό να επιβληθεί πρόστιμο στην αιτούσα εταιρία και στον διευθύνοντα σύμβουλό της ως εναλλακτικό μέτρο της κατάσχεσης των αγαθών, καθώς το τελευταίο αποτελούσε υποχρεωτικό μέτρο βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου κατά τον κρίσιμο χρόνο (βλ. §74 ανωτέρω). Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι για να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, η παρέμβαση πρέπει να αντιστοιχεί στη σοβαρότητα της παράβασης και στην επιβολή κυρώσεων ανάλογα με τη σοβαρότητα του αδικήματος που έχει θεσμοθετηθεί για να τιμωρήσει –στην παρούσα υπόθεση η μη συμμόρφωση με την προϋπόθεση της ορθής απογραφής– αντί για τη σοβαρότητα της υποτιθέμενης παράβασης, η οποία δεν έχει πράγματι αποδειχθεί σαν ένα αδίκημα που θα μπορούσε να επιφέρει σοβαρές οικονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό (βλ. mutatis mutandis, Boljević κατά Κροατίας, αριθμ. 43492/11, §44, 31 Ιανουαρίου του 2017).

§85. [...] Δεν προκύπτει ότι το μέτρο της κατάσχεσης στο ζήτημα προοριζόταν ως αποζημίωση για τυχόν χρηματική ζημία, που προκλήθηκε από την αδυναμία συμμόρφωσης της αιτούσας εταιρίας με τους κανονισμούς· φαίνεται μάλλον ότι είχε αποτρεπτικό και κυρωτικό χαρακτήρα για το σκοπό του. Δεν έχει αποδειχθεί πειστικά ή ακόμα υποστηριχτεί από την Κυβέρνηση ότι το πρόστιμο και μόνο δεν θα ήταν κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτρεπτικού και κυρωτικού αποτελέσματος και την πρόβλεψη μελλοντικής παράβασης. Πράγματι, το Δικαστήριο αναφέρει ότι οι μεταγενέστεροι νόμοι δεν προβλέπουν σε καμία περίπτωση την κατάσχεση αγαθών λόγω παραβίασης κανονισμών [...].

§86. Υπό αυτές τις συνθήκες η επίμαχη δήμευση ήταν, κατά την άποψη του Δικαστηρίου, δυσανάλογη, καθώς συνιστούσε υπερβολική επιβάρυνση της προσφεύγουσας εταιρίας.

§87. Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση του άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ΄αριθμ. 1.

§88. Η αιτούσα εταιρία κατήγγειλε ότι οι διαδικασίες που οδήγησαν στην κατάσχεση και πώληση των προϊόντων της ήταν παράνομες. Στηρίχθηκε στο άρ. 6 παρ. 1 της Σύμβασης, από το σχετικό μέρος της οποίας προκύπτει το εξής:

«*Για τον προσδιορισμό των αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων [...] όλοι έχουν το δικαίωμα σε δίκαιη [...]δίκη [...] από (το) [...] δικαστήριο [...]*».

§89. Λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, τους ισχυρισμούς των διαδίκων και τα πορίσματα βάσει του άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ΄αριθμ. 1, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν είναι απαραίτητο να εξετάσει ούτε το παραδεκτό ούτε το βάσιμο της προσφυγής σύμφωνα με το άρ. 6 [...]

§91. Η αιτούσα εταιρία ζήτησε συνολικά το ποσό των 309.781 ευρώ ως ζημία για χρηματική αποζημίωση: 143.336 ευρώ για πραγματική ζημία και 166.445 ευρώ ως διαφυγόν κέρδος. Ζήτησε, επίσης 8.000 ευρώ ως αποζημίωση για ηθική βλάβη.

§92. Η Κυβέρνηση προσέβαλλε αυτούς τους ισχυρισμούς, επισημαίνοντας ότι ήταν αβάσιμοι, ότι δεν συνδέονταν άμεσα με την εικαζόμενη παραβίαση και υπερβολικοί.

§93. Με βάση τις περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης, το Δικαστήριο θεώρησε ότι δεν είναι έτοιμο να αποφανθεί για το ακριβές ποσό που πρέπει να καταβληθεί ως χρηματική αποζημίωση. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να επιφυλαχθεί για το ζήτημα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την πιθανότητα επίτευξης συμφωνίας μεταξύ του εναγόμενου Κράτους και της αιτούσας εταιρίας [...]. Επομένως, το δικαστήριο επιφυλάσσεται επί του ζητήματος και καλεί την Κυβέρνηση και την αιτούσα εταιρία να υποβάλλουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση καθίσταται οριστική, σύμφωνα με το άρ. 44 παρ. 2 της Σύμβασης, τις γραπτές παρατηρήσεις τους όσον αφορά το ποσό της χρηματικής αποζημίωσης που πρέπει να καταβληθεί στην αιτούσα εταιρία και ιδίως, να κοινοποιήσουν στο Δικαστήριο κάθε συμφωνία στην οποία μπορεί να φτάσουν.

§94. Όσον αφορά την αποζημίωση για την ηθική βλάβη, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεδομένης της άμεσης συμβολής της εταιρίας στην κατάσταση που είχε ως επακόλουθο τη διαπίστωση της παραβίασης του άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 1, ως αποτέλεσμα της μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς τήρησης αρχείων (βλ. §7 ανωτέρω), το πόρισμα της παραβίασης της προαναφερθείσας διάταξης συνιστά από μόνη της επαρκή αποζημίωση (βλ. mutandis mutandis, Boljević κατά Κροατίας, αριθμ. 43492/11, §54, 31 Ιανουαρίου του 2017).

§95. Η αιτούσα εταιρία επίσης αξίωσε 2.288 ευρώ για τις δαπάνες και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε.

§96. Η Κυβέρνηση προσέβαλε αυτήν την αξίωση.

§97. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αιτούσα δικαιούται την καταβολή των εξόδων και δαπανών, μόνο εάν έχει αποδειχθεί ότι υποβλήθηκαν πραγματικά και αναγκαστικά και είναι εύλογα ως προς το ποσό τους. Στην παρούσα υπόθεση, έχοντας λάβει υπόψη τα έγγραφα που υποβλήθηκαν από τους διαδίκους και τα ανωτέρω κριτήρια, το Δικαστήριο κρίνει εύλογη την καταβολή του ποσού των 1.200 ευρώ στην αιτούσα εταιρία, καλύπτοντας τα κονδύλια όλων των κεφαλαίων.

§98. Το δικαστήριο έκρινε σκόπιμο ότι οι τόκοι υπερημερίας πρέπει να καθοριστούν με βάση το επιτόκιο της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...].

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο ομόφωνα:

1) Κρίνει παραδεκτή την προσφυγή με βάση το άρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ΄αριθμ. 1·

2) Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του αρ. 1 του Πρωτοκόλλου υπ'αριθμ. 1 της Σύμβασης·

3) Καταλήγει ότι δεν κρίνεται απαραίτητο να εξεταστεί το παραδεκτό και βάσιμο της προσφυγής βάσει του άρ. 6 της Σύμβασης·

4) Θεωρεί ότι η διαπίστωση μιας παραβίασης συνιστά από μόνη της δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη η αιτούσα εταιρία·

5) Καταλήγει ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να πληρώσει στην αιτούσα εταιρία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η δικαστική απόφαση καθίσταται οριστική, σύμφωνα με το άρ. 44 παρ. 2 της Σύμβασης, 1200 ευρώ, συν τυχόν φόρους που ενδέχεται να επιβαρύνουν την αιτούσα εταιρία, όσον αφορά δε τα έξοδα και τις δαπάνες θα πρέπει να μετατραπούν τα ποσά στο νόμισμα του εναγόμενου κράτους με το ισχύον επιτόκιο κατά την ημερομηνία του διακανονισμού·

6) Κρίνει ότι ως προς το ζήτημα της εφαρμογής του άρ. 41 στο κομμάτι της χρηματικής αποζημίωσης δεν είναι δυνατό να αποφανθεί, και κατά συνέπεια:

(α) Επιφυλάσσεται για το εν λόγω ζήτημα·

(β) Καλεί την Κυβέρνηση και την αιτούσα εταιρία να υποβάλλουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία οριστικοποίησης της απόφασης, σύμφωνα με το άρ. 44 παρ. 2 της Σύμβασης, τις γραπτές παρατηρήσεις τους επί του θέματος και να κοινοποιήσουν στο δικαστή τυχόν συμφωνία την οποία ίσως επιτύχουν·

(γ) Επιφυλάσσεται για την περαιτέρω διαδικασία και αναθέτει στον Πρόεδρο του Τμήματος την εξουσία να το διευθετήσει με τον ίδιο τρόπο, αν χρειαστεί·

7) Απορρίπτει τα λοιπά αιτήματα της αιτούσας εταιρίας για αξίωση εύλογης αποζημίωσης.